

X.

Добігало вже сонце до гір
Величезне, червоне,
І було мов герой і пливач,
Що знесилений тоне.

По безхмарному небі плила
Меланхолія тьмяна,
І тремтіло шакалів вите,
Мов болюча рана.

Затремтіло щось людське, мятке
В старім серці пророка,
І понизила лет свій на мить
Його думка висока.

Чи-ж все бути йому кар вістуном
І погрозою в людях?
І мов хоре, голодне дитя
Щось захлипало в грудях.

»О Ізраїлю, як би ти знав,
Чого в серці тім повно!
Як би знав, як люблю я тебе,
Як люблю невимовно!

»Ти мій рід, ти дитина моя,
Ти вся честь моя й слава,
В тобі дух мій, будуще моє,
І краса і держава.

»Я-ж весь вік свій, весь труд тобі дав
У незомнім зав'язі, —
Підеш ти у мандрівку століть
З мого духа печатю.

Але ні не самого себе
Я у тобі кохаю;
Все найкраще, найвище, що знав,
Я у тебекладаю.

»О Ізраїлю, не там ти сього
Богохульного слова:
Я люблю тебе дужше, повнійш,
Ніж сам Бог наш Ёгова.

»Міліони у нього дітей,
Всіх він гріє і росить, —
А у мене ти сам лиш, один,
І тебе мені досить.

»І коли з міліонів тебе
Вибрав він собі в слуги,
Я без вибору став твоїм слуга,
Лиш з любови і туги.

»І коли він для себе бере
Твою силу робочу,
Я, Ізраїлю від тебе собі
Нічогосько не хочу.

»І коли він жадає кади
І похвали й пошани,
Я від тебе невдячність прийму
І наруги і рани.

»Бо люблю я тебе не лише
За твою добру вдачу,
А й за хиби та злоби твої,
Хоч нах ними і плачу.

»За ту впертість сліпую твою,
За ті гордість духа,
Що зійшовши на глухий свій шлях,
Навіть Бога не слуха.

»За брехливість твого язика,
За широке сумління,
Що держить ся земного добра,
Мов цінкес коріне.

»За безсоромність твоїх дочок,
За палке їх кохання,
І за мову й звичай твої,
За твій сміх і дихання.

»О Ізраїлю, чадо моє!
Жаль ся Богу Шаддаю!
Як люблю я безмірно тебе,
А про те покидаю.

»Бо вже близька година моя,
Та остання, незнана,
А я мушу, я мушу дійти
До межі Канаана.

»Так бажалось там з вами входить
Серед трубного глуму!
Та смири мене Бог, і війти
Доведеть ся самому.

»Та хоч би край Йордана мені
Зараз трупом упасти,
Щоб в об'янім краю тише
Старі кости покласти.

»Там я буду лежать і до гір
Сих моавських глядіти,
Аж за мною прийдете ви всі,
Як за мамою діти.

»І пошлю свою тугу до вас,
Хай за поли вас миче,
Як той пес, що на лави у степ
Пана свого кличе.

»І я знаю, ви рушите всі,
Наче повійнь весною,
Та у славнім поході своїм
Не питаєте за мною!

»Най наперед йде ваш похід,
Наче бистрі ріки!
О Ізраїлю, чадо моє,
Будь здоровий на віки!»

XI.

А як з табору ввійшов у степ,
То ще гори горіли,
І мавив пурпуровий їх шлях
До далекої ціли.

А ярами вже пітьма лягла
І котила ся в доли;
В серці вигнанця плакало щось;
»Вже не верну ніколи!»

Ось гебрейська біжить дівтора,
Що по полю гуляла,
Окружила Мойсея, за плач
І за руки ціпляла.